

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 31 mars 2014
Nr. ref.: RK 587/14

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin Nr. KI189/13

Parashtrues

Avdullah Rrustemi

**Vlerësim kushtetues i Aktgjyimit, Rev. I. nr. 121/2012, të Gjykatës
Supreme të Kosovës, i 29 korrikut 2013**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, kryetar
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtruesi i kërkesës është z. Avdullah Rrustemi (në tekstin e mëtejshëm: parashtruesi), me vendbanim në Poklek të Ri, komuna e Gllogovcit.

Vendimet e kontestuara

2. Parashtruesi konteston Aktgjykimin, Rev. I. nr. 121/2012, të Gjykatës Supreme të Kosovës, i 29 korrikut 2013. Parashtruesi gjithashtu konteston Aktgjykimin, Ac. nr. 489/2010, të Gjykatës së Qarkut në Prishtinë, i 15 shkurtit 2012, dhe Aktgjykimin C. 37/09, të Gjykatës Komunale në Glllogovc, i 19 marsit 2010.

Objekti i çështjes

3. Objekt çështjeje është vlerësimi kushtetues i vendimeve të kontestuara që *“supozohet se janë të padrejta, kundërligjshme dhe kundër kushtetuese sepse parashtruesit i kanë mohuar të drejtën në gjykim të drejtë dhe të paanshëm si dhe të drejtën në punë”*.
4. Në këtë drejtim, parashtruesi nuk çekë shprehimisht shkelje të ndonjë dispozite kushtetuese në veçanti, porse përmbajtja e kërkesës së tij në mënyrë të nënkuptuar ngre pretendime për shkelje të Nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], Nenit 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit], të Kushtetutës së Republikës së Kosovës.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në Nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme, Kushtetuta), Nenin 47 të Ligjit, Nr. 03/121, për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme, Ligji), dhe Rregullin 56 të Rregullores së Punës së Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme, Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 5 nëntor 2013, parashtruesi dorëzoi kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme, Gjykata).
7. Më 2 dhjetor 2013, Kryetari i Gjykatës Kushtetuese, me Vendimin Nr. GJR. KI189/13, caktoi gjyqtaren Arta Rama-Hajrizi gjyqtare raportuese. Të njëjtën datë, Kryetari i Gjykatës Kushtetuese, me Vendimin Nr. KSH. KI189/13, caktoi Kolegjin shqyrtues në përbërje të gjyqtarëve: Altay Suroy (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Kadri Kryeziu.
8. Më 18 dhjetor 2013, parashtruesi u njoftua për regjistrimin e kërkesës. Të njëjtën datë, kompania Newco Ferronikeli Complex l.l.c si dhe Gjykata Supreme e Kosovës u njoftuan për regjistrimin e kërkesës.
9. Më 24 janar 2014, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarës raportuese dhe i rekomandoi Gjykatës në përbërje të plotë papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhje e fakteve

10. Më 24 shtator 2007, menaxheri i Newco Ferronikeli Complex l.l.c (në tekstin e mëtejshëm, Punëdhënësi) përkitazi me përgjegjësinë disiplinore dhe materiale në punë, parashtruesit i shqiptoi vërejtje me shkrim duke i përkujtuar atij se në rast të përsëritjes së shkeljeve të detyrave të punës do të pasojë ndërprerja e parakohshme e kontratës së punës.
11. Më 26 dhjetor 2008, Punëdhënësi njoftoi parashtruesin se nga 1 janari 2009 atij do t'i ndërpritet marrëdhënia e punës për shkak të skadimit të kontratës paraprake të punës të lidhur ndërmjet tyre.
12. Më 28 janar 2009, Inspektori i Punës dhe i Mbrojtjes në Punë, me Vendimin Nr. 164-21, urdhëroi Punëdhënësin që të rishqyrtoj vendimin për ndërprerje të marrëdhënies të punës me punonjësën e tyre, përkatësisht parashtruesin e kërkesës.
13. Më 18 shkurt 2009, Punëdhënësi iu përgjigj Inspektorit të Punës dhe Mbrojtjes në Punë, *“se e rishqyrtoi me vëmendje rastin në fjalë dhe mbetet në vendimin e mëparshëm se kontrata e punës nuk mund të vazhdohet”*.
14. Më 19 mars 2010, Gjykata Komunale në Glllogovc, me Aktgjykimin C. nr. 37/09, përcaktoi:

“REFUZOHET e pabazuar kërkesëpadia e paditësit (parashtruesit) Avdullah Rrustemi nga Korrotica e Ultë, kundër të paditurës NEWCO FERRONIKELI COMPLEX L.L.C (punëdhënësi) në Glllogovc, me të cilën kërkohet se paditësi Avdullah Rrustemi ka krijuar marrëdhënie pune pranë të paditurës me kohë të pacaktuar, të anulohet Aktvendimi i datës 3.02.2009, me të cilin nuk i është vazhduar marrëdhënia e punës, prej datës 1.01.2009, e në vendin e Punës Përcjellës i Trenave në Departamentin e logjistikës pranë të paditurës, si dhe paditësin ta kthej në detyrat e punës me të gjitha të drejtat dhe obligimet nga vendi i punës”.

15. Në aktgjykimin e sipërpërmendur, Gjykata Komunale në Glllogovc, më tutje arsyetoi:

“... mbështetur në njoftimin e datës 26.12.2008 të lëshuar nga e paditura me të cilin është njoftuar paditësi Avdullah Rrustemi se e paditura nuk e vazhdon kontratën e punës me paditësin, kontrata e datës 25.07.2007, gjykata vlerëson se paditësi Avdullah Rrustemi gjithnjë ka krijuar marrëdhënie pune me kohë të caktuar...pra, çështja e vazhdimit të kontratës së punës me punëmarrësin është ekskluzivisht çështje e punëdhënësit se don të vazhdoi kontratën me punëmarrësin apo jo, kjo varësisht nga ajo se punëdhënësi ka interes apo jo për një çështje të tillë... për kohën sa paditësi ka punuar tek e paditura, ka realizuar pagat për çdo muaj dhe e paditura ka përmbushur obligimet ndaj paditësit...”

“... Pretendimet e paditësit se duhet t'i njihet e drejta e punës tek e paditura dhe atë në vendin e punës përcjellës i trenave në departamentin e logjistikës

me të gjitha të drejtat dhe obligimet në vendin e punës ku ka punuar më parë, nuk janë të bazuara në ligjin themelor të punës në Kosovë...”

16. Më 15 shkurt 2012, Gjykata e Qarkut në Prishtinë, me Aktgjykimin Ac. nr. 489/2010, refuzoi të pabazuar ankesën e parashtruesit dhe vërtetoi aktgjykimin e Gjykatës Komunale në Gllogoc.
17. Më 29 korrik 2013, Gjykata Supreme me Aktgjykimin Rev. I. nr. 121 /20 12, refuzoi të pabazuar revizionin e parashtruesit të paraqitur kundër aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut në Prishtinë.
18. Në aktgjykimin e sipërpërmendur, Gjykata Supreme arsyetoi:

“... Nisur nga kjo gjendje e çështjes, Gjykata Supreme e Kosovës vlerëson se në bazë të gjendjes së vërtetuar faktike, gjykatat e instancës më të ultë drejtë e kanë zbatuar të drejtën materiale kur kanë gjetur se kërkesëpadia e paditësit është e pabazuar, sepse themelimi i marrëdhënies së punës bëhet në bazë të konkursit me plotësimin e kushteve për marrëdhëniet punës, respektivisht marrëdhënia e punës themelohet në bazë të konkursit, intervistave dhe në bazë të rregullores për Ligjin Themelor të Punës nr .2001/27 dt. 8 tetor 2001. Në rastin konkret në mes të ndërgjyqësve është lidhur kontratë pune në kohë të caktuar, në kohëzgjatje prej 25.07.2007 deri 31.12.2008, prandaj dalja në punë e paditësit pas skadimit të kontratës nuk do të thatë se paditësi ka themeluar marrëdhënie pune ngase edhe me dispozitat e nenit 10 të rregullores së lartpërmendur, është paraparë mënyra e themelimit të marrëdhënies së punës e në rastin konkret, marrëdhënia e punës e paditësit të e paditura është themeluar në kohë të caktuar...”

Kjo gjykatë vlerëson se aktgjykimi i goditur nuk përmban shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore, ngase gjykata e shkallës së dytë i ka shqyrtuar thëniet ankimore përkitazi me faktet vendimtare dhe në arsyetimin e aktgjykimit ka dhënë arsye të mjaftueshme të cilat i pranon edhe kjo gjykatë”.

19. Parashtruesi po ashtu ka dorëzuar në Gjykatë, aktgjykimin (P. nr. 180/2009, i 19 shtatorit 2011) të Gjykatës Komunale në Gllogoc që ka të bëjë me padi penale të paraqitur nga ai kundër stafit menaxherial të Punëdhënësit, me ç’rast parashtruesi pohon: *“A. B nuk ka autorizim për marrje të vendimeve të tilla (d.m.th shkëputje të kontratës së punës), këtë vet e ka deklaruar në Gjykatën Komunale në Gllogoc, me rastin e zhvillimit të procedurës penale ndaj tij dhe disa punëtorëve të tjerë. Si provë, për vërtetim të një fakti të tillë do t’i bashkëngjitem kësaj kërkesë aktgjykimin P. nr. 180/2009 të Gjykatës Komunale në Gllogoc, në kuptim të dispozitës së nenit 216 të LPK-së”.*

Pretendimet e parashtruesit

20. Parashtruesi pretendon se gjykatat e rregullta kanë zbatuar gabimisht të drejtën materiale si dhe nuk kanë zbatuar nenin 182.1 të Ligjit të procedurës kontestimore dhe nenin 14 të Ligjit për marrëdhëniet e punës (Gazeta Zyrtare KSAK nr. 12/89).

21. Parashtruesi pretendon se vendimet e gjykatave të rregullta janë karakterizuar nga ndikimet dhe lidhjet jo ligjore sepse sipas tij gjykatat e instancave më të larta vetëm kanë miratuar vendimin e gjykatës së instancës më të ulët pa i përfillur provat në shkresat e lëndës.
22. Parashtruesi po ashtu pretendon se persona të paautorizuar dhe jo kompetentë e lajmëruan atë për mos vazhdim të kontratës së punës pa kurrfarë paralajmërimi, mase disiplinore e shumë mangësi tjera.
23. Parashtruesi nuk cekë shprehimisht shkelje të ndonjë dispozite kushtetuese në veçanti porse përmbajtja e kërkesës së tij në mënyrë të nënkuptuar ngre pretendime për shkelje të Nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe Nenit 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit], të Kushtetutës.

Dispozitat relevante ligjore

RREGULLORE NR. 2001/27 PËR LIGJIN THEMELOR TË PUNËS NË KOSOVË

Neni 10

Kontrata e punës

10.1 Kontrata e punës mund të lidhet:

(a) për një kohë të pacaktuar ose

(b) për një kohë të caktuar.

[...]

Neni 11

Shkëputja e kontratës së punës

11.1 Kontrata e punës shkëputet:

[...]

(c) në rastet e rënda të sjelljes së keqe nga punonjësit;

(ç) për shkak të përmbushjes së pakënaqshme të detyrave të punës nga ana e

punonjësit;

(d) me skadimin e kohëzgjatjes së punësimit dhe

(dh) sipas fuqisë ligjore.

Vlerësim i pranueshmërisë

24. Gjykata vëren se, për të qenë në gjendje për të gjykuar kërkesën e parashtruesit, së pari është e nevojshme të shqyrtojë nëse janë përmbushur të gjitha kriteret e pranueshmërisë të përcaktuara me Kushtetutë, dhe të specifikuar më tej me Ligj dhe Rregullore të punës.
25. Përkitazi me kërkesën e parashtruesit, Gjykata i referohet nenit 113.7 të Kushtetutës, që përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

26. Gjykata po ashtu i referohet nenit 49 të Ligjit, që përcakton:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajsh. Afati fillon të llogaritet që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. Në të gjitha rastet e tjera, afati fillon të llogaritet në ditën kur vendimi ose akti është shpallur publikisht. Nëse kërkesa është e drejtuar kundër një ligji, atëherë afati fillon të llogaritet që nga dita kur ligji ka hyrë në fuqi”.

27. Në rastin konkret, Gjykata vëren se parashtruesi është palë e autorizuar, ka shteruar të gjitha mjetet juridike në pajtim me Nenin 113.7 të Kushtetutës, dhe se kërkesa është dorëzuar brenda afatit ligjor prej katër muajsh të përcaktuar me Nenin 49 të Ligjit.

28. Përkitazi me pretendimet e ngritura në kërkesë, Gjykata i referohet rregullit 36 (1) c) të Rregullores së punës, që përcakton:

“(1) Gjykata mund t’i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse:

[...]

c) kërkesa është qartazi e bazuar”.

29. Në rastin konkret, Gjykata vëren se parashtruesi pretendon se vendimet e gjykatave të rregullta janë karakterizuar nga zbatimi i gabuar i të drejtës materiale, vërtetimi jo i plotë i fakteve, lidhjet dhe ndikimet e supozuara jo ligjore ndaj gjykatave të rregullta gjatë kryerjes së detyrave të tyre e shumë mangësi tjera të supozuara.

30. Gjykata Kushtetuese rithekson se nuk është gjykatë e gjetjes së fakteve dhe se vërtetimi i drejtë dhe i plotë gjendjes faktike është juridiksion i plotë i gjykatave të rregullta, ndërsa roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm ta sigurojë pajtueshmërinë me të drejtat që garantohen me Kushtetutë dhe instrumente të tjera ligjore. Prandaj Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si “gjykatë e shkallës së katërt” (shih rastin Akdivar kundër Turqisë, Nr. 2189/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, para. 65 dhe po ashtu shih rastin KI-86/11, parashtrues i kërkesës Milaim Berisha, Aktvendimi për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).

31. Përveç kësaj, kërkesa nuk arrin të dëshmojë që gjykatat e rregullta kanë vepruar në mënyrë arbitrare apo të padrejtë. Nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese ta zëvendësojë vlerësimin e vet të fakteve me atë të gjykatave të rregullta dhe, si rregull i përgjithshëm, është detyrë e këtyre gjykatave që t’i vlerësojnë provat e vëna në dispozicion të tyre. Detyrë e Gjykatës Kushtetuese është të vërtetojë nëse procedurat në gjykatat e rregullta ishin të drejta në tërësi, duke përfshirë edhe mënyrën e marrjes së provave (Shih rastin Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar, Nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, i 10 korrikut 1991).

32. Në rastin konkret, Gjykata konsideron se vendimet e gjykatave të rregullta kanë bazë ligjore, janë të arsyetuara mirë dhe në përgjithësi janë të logjikshme e koherente dhe po ashtu në mënyrë të qartë shpjegojnë raportin ndërmjet parashtruesit si punonjës dhe punëdhënësit të tij, natyrën e kontratës të punës të lidhur ndërmjet tyre si dhe mënyrat e kushtet që lejohen me ligj përkitazi me themelimin dhe shuarjen e kontratës së punës.
33. Gjykata vëren se parashtruesit i janë dhënë mjaft mundësi që të ngrejë argumente përkitazi me rastin e tij para gjykatave të rregullta. Gjykata po ashtu vë në pah se e drejta për proces të rregullt dhe korrekt gjyqësor siç garantohet me Kushtetutë dhe Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut nuk nënkupton korrektësi 'materiale' por korrektësi 'procedurale'. Kjo korrektësi në praktikë nënkupton procedurën ndërgjyqësore ku ankesat e palëve janë dëgjuar dhe pastaj ato janë vënë në pozitë të barabartë në gjykatat e rregullta (shih rastin Star Cate Epiletka dhe të tjerët kundër Greqisë, Nr. 5411/07, GJEDNJ, Vendim i 6 korrikut 2010).
34. Përkitazi me padinë penale që parashtruesi ka paraqitur kundër stafit menaxherial të punëdhënësit (aktgjykimi P. nr. 180/2009, i Gjykatës Komonale në Glllogovc i 19 shtatorit 2011), Gjykata konsideron se aktgjykimi në fjalë nuk mund të përdoret për të inkriminuar individë të caktuar dhe se nuk ka e nuk mund të ketë kurrfarë ndikimi në përfundimin e këtij rasti.
35. Fakti që parashtruesi nuk pajtohet me rezultatin e rastit nuk mund të ngrejë kërkesë të argumentueshme për shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenit 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit], të Kushtetutës (Shih rastin Mezotur-Tiszazugi Tarsulat kundër Hungarisë, Nr. 5503/02, GJEDNJ, Aktgjykimi i 26 korrikut 2005).
36. Në këto rrethana, parashtruesi nuk e ka mbështetur me prova pretendimin e tij për shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] dhe nenit 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit] të Kushtetutës, sepse faktet e paraqitura nga ai nuk tregojnë në asnjë mënyrë që gjykatat e rregullta i kanë mohuar atij të drejtat e garantuara me Kushtetutë.
37. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar dhe duhet të deklarohet e papranueshme në përputhje me rregullin 36 (1) c) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, Nenin 47 të Ligjit dhe Rregullat 36 (1) c) dhe 56 (2) të Rregullores së punës, më 24 janar 2014, njëzëri

VENDOSI

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare në pajtim me nenin 20 (4) të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë

Gjyqtarja raportuese

Arta Rama-Hajrizi

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani